

STRATEGIJA PAMETNO MESTO MARIBOR 2030

MESTNA OBČINA MARIBOR

Maribor, september 2022

Definicija pametnega mesta Maribor (PMM): »Pametno mesto je mesto, ki se razvija trajnostno, brez negativnih vplivov na okolje, ki svojim prebivalcem nudi najvišjo kakovost bivanja in za doseganje teh ciljev uporablja inovativne sistemske in tehnološke rešitve.«

KLJUČNI CILJ STRATEGIJE:

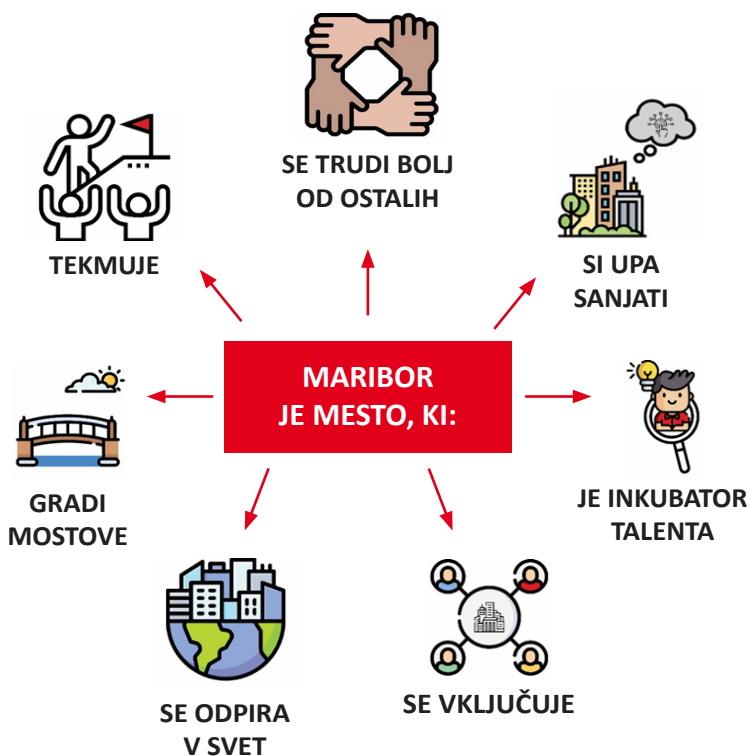
**IZBOLJŠANA KAKOVOST ŽIVLJENJA PREBIVALCEM
MOM Z UVAJANJEM PAMETNIH REŠITEV.**

(znanje in spretnosti za kakovostno delo in življenje, gospodarska stabilnost, konkurenčen in družbeno odgovoren podjetniški in raziskovalni sektor, nizkoogljično krožno gospodarstvo ter trajnostno upravljanje naravnih virov)

Strategija prispeva tudi k temu, da je razvoj Mestne občine Maribor usklajen, napreden in trajosten.

Strateški cilji dokumenta **VIZIJA MESTA MARIBOR** so:

- pametno mesto,
- podnebno nevtravno in zdravo mesto,
- mesto kratkih razdalj,
- funkcionalno integrirano mesto,
- upravno središče države,
- prestolnica talenta in priložnosti,
- mesto, ki krepi veselje do življenja.

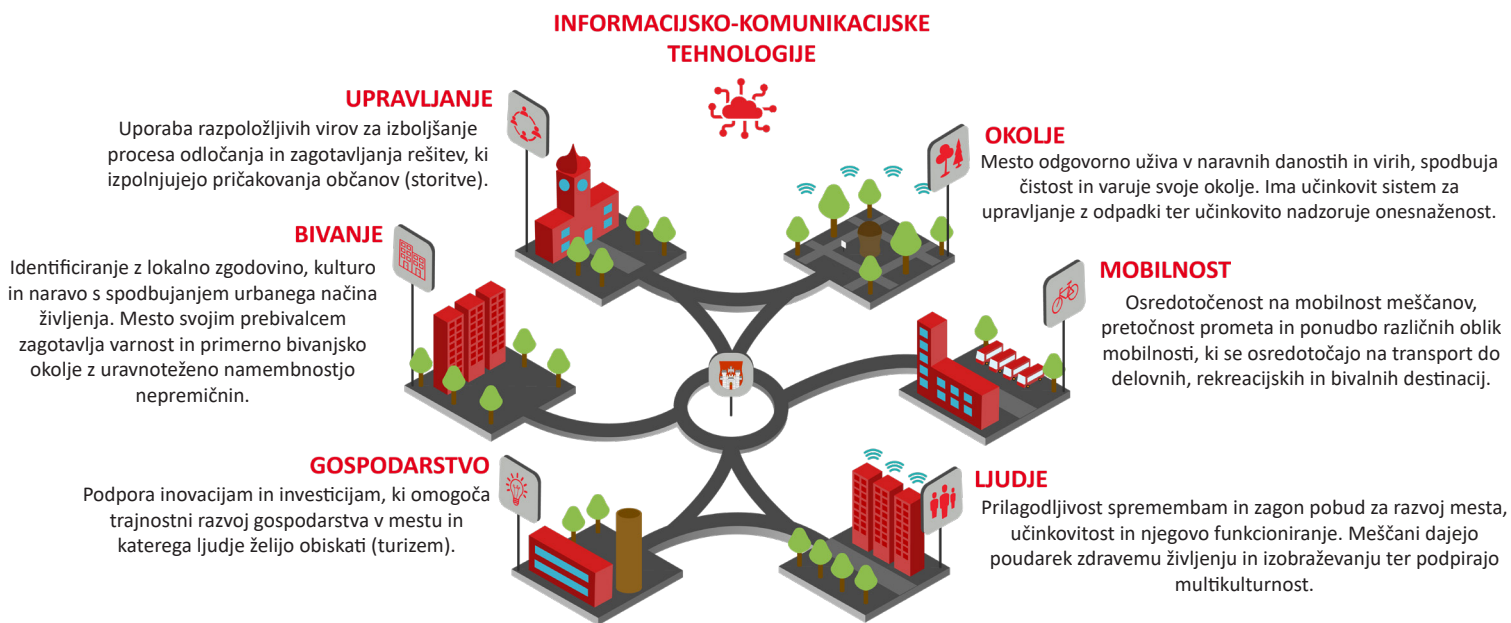
VIZIJA STRATEGIJE PAMETNEGA MESTA MARIBOR v ospredje postavlja temelje pametnih rešitev v skupno dobro vseh sfer življenja z namenom privabljanja ljudi ter investitorjev v naše pametno mesto.

Ocena trenutnega stanja razvoja pametnega mesta Maribor temelji na:

- statističnih podatkih,
- metodologijah za ocenjevanje,
- analizah strateških dokumentov,
- delavnicah in intervjujih (6 delavnic po posameznih področjih, vključenih preko 75 krovnih deležnikov),
- SWOT analizah,
- ključnih mednarodnih usmeritvah na področju primerljivih pametnih mest in vključuje smernice za podatke, ki jih trenutno še ne merimo (standard ISO 37120 in ISO 37122).

Shema SEDMIH PODROČIJ, ki jih naslavlja strategija pametnega mesta Maribor

IKT se prepletajo skozi vsa področja in omogočajo nastajanje, zajem in povezovanje podatkov za sprejemanje boljših odločitev ter dvig kakovosti življenja.

STRATEGIJA ZA LETO 2030

Mestna občina Maribor ima velik potencial za izboljšanje trenutnega položaja, ki je v večini področij slabši od povprečja v državi oz. od zahodnega dela države. Z ustreznim ukrepanjem in delovanjem na vseh opredeljenih področjih lahko Mestna občina Maribor do leta 2030 doseže zastavljene cilje.

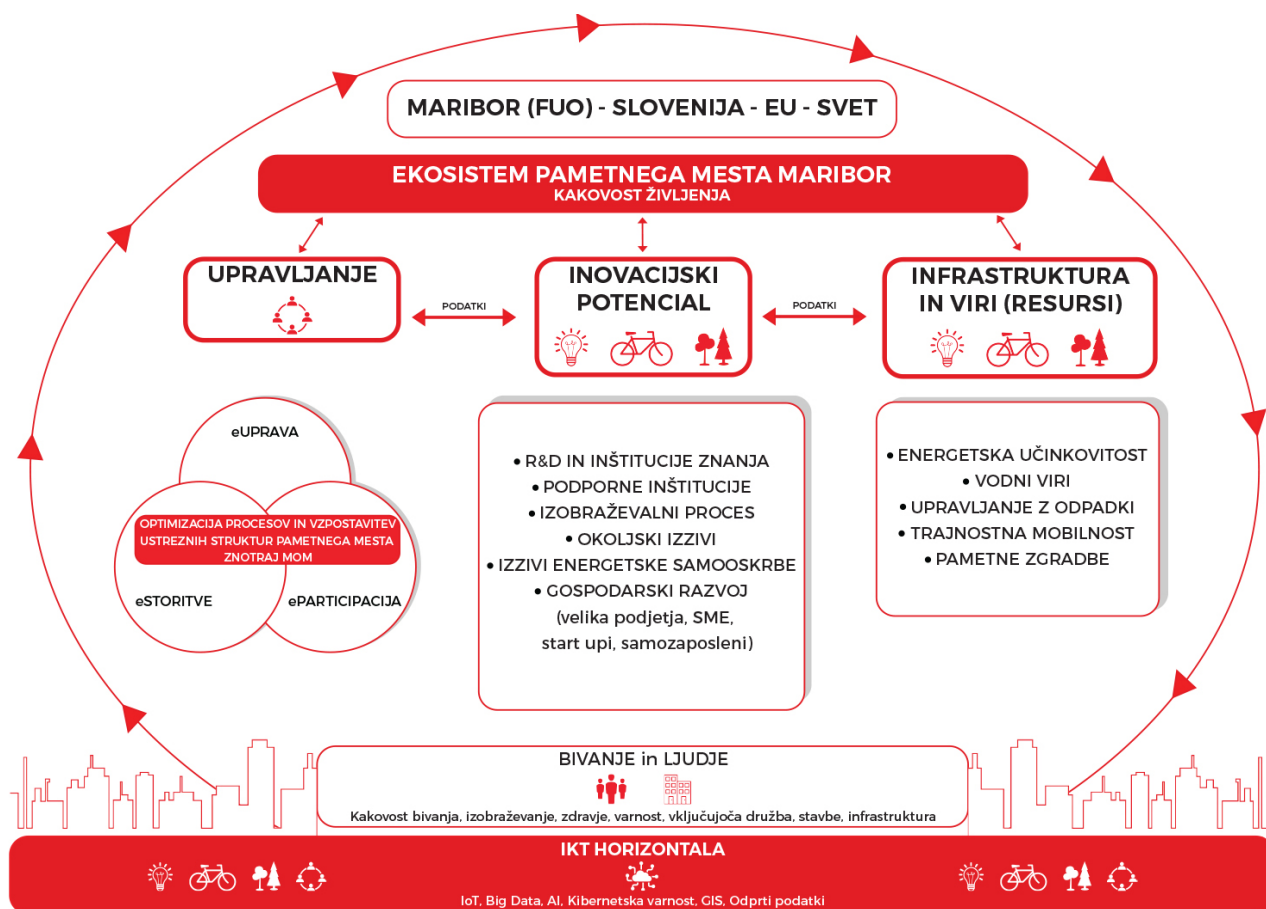
Ocena zelenega stanja razvoja pametnega mesta Maribor

Področje	Ad hoc	Oportunistično	Ponovljivo	Upravljanje	Optimizirano
	Področje je nerazvito, mesto se nanj ne osredotoča, ni digitalno podprto	Področje je slabo razvito, vendar se ga mesto zaveda in razmišlja o digitalni podpori	Področju se posveča znatno pozornost in je delno že tudi digitalno podprlo	Mesto področju posveča veliko pozornost, dosežena je visoka digitalna podpora	Področje je v celoti digitalno podprto, kar mesto zaznava kot ključni element in zavzema vodilno mesto
Upravljanje	30,0				80,0
Gospodarstvo	25,0				80,0
Mobilnost	40,0				82,0
Okolje	38,0				85,0
Bivanje	30,0				75,0
Ljudje	47,0				80,0
IKT horizontalna mreža	45,0				85,0

0,0 10,0 20,0 30,0 40,0 50,0 60,0 70,0 80,0 90,0 100,0

- ocena trenutnega stanja
 - zeleno končno stanje

Strategija pametnega mesta presega zgolj tehnološki vidik oz. uvajanje tehnologij na posameznem področju. Ta predstavlja nov način vodenja in načrtovanja mesta s ciljem zagotoviti prebivalcem čim višjo kakovost bivanja oz. čim višji življenjski standard ob čim manjšem vplivu na okolje. V ta namen je potrebno usklajevanje velikega števila različnih deležnikov in balansiranje med njihovimi pogosto različnimi interesi. Ekosistem pametnega mesta temelji na treh ključnih stebrih: upravljanju, inovacijskem potencialu ter infrastrukturi in virih. Ključni trije stebri se dopolnjujejo z bivanjem in ljudmi, skozi vsa ta prednostna področja pa se vključuje horizontala IKT.

Za potrebe programa pametnega mesta je nujno dobro sodelovanje in koordinacija med ključnimi deležniki, zato da razrešimo izzive, se pojavljajo pri izvajanju kompleksnih programov. To so na primer razpoložljivost finančnih in kadrovskih virov, zagotavljanje znanj in spretnosti, združevanje podatkovnih virov, prioritet in usklajeno delovanje. Za uspešno transformacijo Maribora v pametno mesto pa je ključno sodelovanje vseh deležnikov v občini, ne le teh navedenih v spodnji četverni vijačnici. Prav tako je pomembno zavedanje, da gre pri preobrazbi mesta za dolgotrajni proces, pri čemer je ta strategija le začetna točka, katero je potrebno z leti nadgrajevati, dopolnjevati in po potrebi spreminjati.

Prvi ključni UKREPI po sprejetju SPMM

Jasno definiranje ključnih oseb, nalog, odgovornosti in pristojnosti pri izvedbi strategije pametnega mesta Maribor ter pripravi bodočih akcijskih načrtov.

Določitev in spremljanje KPI-jev (ključnih kazalnikov uspešnosti) v skladu s smernicami ISO 37120 in ISO 37122.

Načrtovanje in vzpostavitev horizontale IKT.

Priprava, vrednotenje in določanje prioritizacije projektov s strani strokovnih ekip.

Mehanizmi za uspešno spremljanje in vrednotenje izvajanja.

PODROČJE	CILJ	UKREPI	KAZALNIKI
 UPRAVLJANJE	Vsi upravni postopki in procesi MOM so digitalizirani.	<ul style="list-style-type: none"> Imenovanje krovne pristojne osebe za izvajanje SPMM in ustrezne organizacijske strukture. Digitalna transformacija občine in digitalizacija vseh javnih storitev. Digitalna transformacija javnih podjetij (JP). Digitalno podprt monitoring izvajanja strategij. 	<ul style="list-style-type: none"> Imenovanje krovne pristojne osebe za izvajanje SPMM. Delež digitaliziranih občinskih storitev. Izvedena digitalna transformacija v posameznem JP. Izdelana nadzorna plošča za spremljanje izvajanja strategij.
 GOSPODARSTVO	Digitalizacija podjetij in povečanje vlaganj v raziskave in razvoj.	<ul style="list-style-type: none"> Digitalizacija malih in srednje velikih podjetij. Spodbujanje digitalnih inovativnih stičišč (DIH). Povečanje vlaganj v raziskave in razvoj. Povečanje števila novih podjetij (start-up). 	<ul style="list-style-type: none"> Delež izdatkov za raziskave in razvoj. Število novih podjetij na 100.000 prebivalcev.
 MOBILNOST	Celovito pametno usmerjanje prometa.	<ul style="list-style-type: none"> Uvedba pametnih semaforjev s prilagajanjem v realnem času (prednost za vozila na nujni vožnji, avtobuse). Pametna parkirišča (informativne table, informacije o zasedenosti preko aplikacije, povezava podatkov iz vseh parkirišč). Uvedba pametnega javnega prevoza. Spodbujanje mobilnosti kot storitve. Spodbujanje uporabe alternativnih oblik mobilnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Delež semaforjev vključenih v pametni sistem upravljanja. Delež parkirišč vključenih v spremljanje in obveščanje o zasedenosti. Delež parkirišč sistema P&R. Število voženj z javnim prevozom na prebivalca. Delež uporabe kolesa v mobilnostnem miksu prebivalcev. Delež hoje v mobilnostnem miksu prebivalcev.
 OKOLJE	Pametno spremljanje okoljskih parametrov.	<ul style="list-style-type: none"> Dodatno spremljanje stanja okolja. Merjenje kakovosti vode in upravljanje vodovodnega sistema v realnem času. Nadzor kanalizacijskega sistema in razbremenilnikov v realnem času. Podzemni zabojniki s pametnim dostopom in merjenjem polnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Število merilnih mest za spremljanje kakovosti zunanjega zraka na km². Izveden sistem za nadzor kakovosti pitne vode na zajemu. Izveden sistem za nadzor kanalizacijskega sistema. Delež zabojnikov s spremljanjem polnosti.
 BIVANJE	Pametno bivanje in vsakdanje življenje.	<ul style="list-style-type: none"> Merjenje kakovosti notranjega zraka v javnih objektih. Namestitve pametnih merilnikov porabe energentov (elektrika, voda, plin). Pametna ulična razsvetljava s prilagajanjem jakosti svetilnosti in drugimi storitvami. Digitalna evidenca objektov MOM, degradiranih zemljišč. E-zdravje – digitalne storitve, telemedicina, aplikacije. Digitalizacija turistične ponudbe. 	<ul style="list-style-type: none"> Delež objektov s senzorji kakovosti notranjega zraka. Delež objektov s pametnimi merilniki porabe (voda, elektrika, plin). Delež posodobljene ulične razsvetljave. Vzpostavljen digitalni register premoženja MOM. Delež uporabe digitalnih storitev e-zdravja. Število turistov, ki uporabljajo digitalne vsebine.
 LJUDJE	Izboljšanje digitalnih veščin in znanj.	<ul style="list-style-type: none"> Usposabljanje starejših za uporabo IKT in digitalnih storitev (storitev občine, e-uprave, e-zdravja). Participacija preko digitalnih storitev. 	<ul style="list-style-type: none"> Delež starejših, ki se vključujejo v usposabljanja. Število predlogov na 1.000 prebivalcev.
 INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE (horizontala)	Digitalni dostop za vse prebivalce MOM.	<ul style="list-style-type: none"> Digitalna identiteta/pametna kartica – javni prevoz, parkirišča, knjižnice, kulturne in športne prireditve ... Digitalna mestna platforma – informacijski sistem – integracija vseh urbanih sistemov. Širokopasovne povezave z gigabitnim prenosom do doma za vse prebivalce. Pokritost celotnega prebivalstva občine s 5G signalom. 	<ul style="list-style-type: none"> Vzpostavljen sistem digitalne identitete/kartice. Vzpostavljena mestna IKT platforma. Delež prebivalcev, ki lahko uporabljajo širokopasovni dostop z gigabitno hitrostjo. Delež prebivalcev s 5G signalom.